

sygn. akt I C 2662/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

9 maja 2023 roku

Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie w I Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy M. J.

po rozpoznaniu na rozprawie 9 maja 2023 roku w W.

przy udziale protokolanta Gabrieli Banaszek

sprawy z powództwa **Związku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.**

przeciwko **(...) Bankowi Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powódki 11 182,90 zł (jedenaście tysięcy sto osiemdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

a. od 5 558,54 zł (pięciu tysięcy pięciuset pięćdziesięciu ośmiu złotych pięćdziesięciu czterech groszy) od 5 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;

b. od 4 341,57 zł (czterech tysięcy trzystu czterdziestu jeden złotych pięćdziesięciu siedmiu groszy) od 4 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;

c. od 1 282,79 zł (tysiąc dwustu osiemdziesięciu dwóch złotych siedemdziesięciu dziewięciu groszy) od 21 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanej na rzecz powódki 3 009,72 zł (trzy tysiące dziewięć złotych siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

I. Stanowiska stron

Związek (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenia od (...) Banku S.A. z siedzibą w W. 13.546,50 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 2779,27 zł od 5 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty, od 2 779,27 zł od 27 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty, od 4 341,57 zł od 4 listopada 2017 r. do dnia zapłaty, od 1 282,79 od 21 listopada 2017 r. do dnia zapłaty, oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że dochodzi nabytych od konsumentów roszczeń z tytułu rozliczenia się w związku z przedterminową spłatą kredytu (pозew k. 3-8, pismo k. 76-87).

Pozwany wniósł o odrzucenie pozwu i zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Podniósł zarzuty: nieistnienia roszczenia, uzasadniając, że wierzytelności z umów (...) były już przedmiotem rozstrzygnięcia w innych postępowaniach, a roszczenie z tytułu tych umów zostało już wypłacone (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 50-51).

II. Ustalenia faktyczne (okoliczno ści bezsporne między stronami, niezakwestionowane przez pozwaną)

K. K. i J. K. 5 grudnia 2016 r. zawarli z pozwaną za pośrednictwem (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę kredytu nr (...). Kredit został spłacony 4002 dni przed terminem tj. 21 grudnia 2017 r. Zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 2 zawartej umowy opłata pobierana przez pośrednika kredytowego stanowi część całkowitego kosztu kredytu. W § 1 pkt 3 lit. b) wskazano wysokość opłaty pobieranej przez pośrednika kredytowego w wysokości 6 087,72 zł. Kredit zawarty został na 144 miesiące (bezsporne, nadto umowa kredytu k. 96-100).

11 czerwca 2019 r. K. K. i J. K. (jako cedenci) zawarli ze powódką (cesjonariuszem) umowę przelewu wierzytelności, którą przelali wierzytelność przysługującą im z tytułu wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu udzielonej przez A. Bank w dniu 5 grudnia 2016 r. (bezsporne, nadto umowa cesji, k. 104-105 i k.106-107).

R. Ł. 13 czerwca 2017 r. zawarł z pozwaną za pośrednictwem (...) S.A. z siedzibą w G. umowę kredytu nr (...). Kredit został spłacony 3535 dni przed terminem tj. 20 października 2017 r. Zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 2 zawartej umowy kredytowej opłata pobierana przez pośrednika kredytowego stanowi część całkowitego kosztu kredytu. Zgodnie z § 1 pkt 3 lit. b) umowy kredytu wysokość opłaty pobieranej przez pośrednika kredytowego to 4 500 zł. Czas trwania umowy przewidziany był na 120 miesięcy (bezsporne, nadto umowa k. 110-111, umowa o kredit konsolidacyjny k. 112-114v).

24 września 2018 r. R. Ł. (cedent) zawarł z powódką (cesjonariuszem) umowę przelewu wierzytelności, którą przelał wierzytelność przysługującą mu z tytułu wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu udzielonego przez pozwaną 13 czerwca 2017 r. (bezsporne, nadto umowa cesji, k. 108-109).

E. F. 10 maja 2016 r. zawarła z pozwaną umowę kredytu (...), czas trwania umowy wynosił 40 miesięcy. Kredit został spłacony 941 przed terminem tj. 6 listopada 2017 r. W § 3 pkt 2 ppkt 2 wskazano kwotę prowizji w wysokości 2 025,74 zł. (bezsporne, nadto umowa k.91-91v, wyciąg z BIK z 22.02.2019 r. k. 92v-95).

30 maja 2019 r. E. F. (cedent) zawarła z powódką (cesjonariuszem) umowę przelewu wierzytelności, którą przelała wierzytelność przysługującą jej z tytułu wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu udzielonego przez pozwaną 10 maja 2016 r. i 21 czerwca 2012 r. (bezsporne, nadto umowa cesji, k. 89-90).

III. Ocena dowodów

Zgromadzone w sprawie dokumenty nie budziły wątpliwości sądu. Stan faktyczny był w istocie bezsporny. Pozwany nie zakwestionował żadnego z faktów, jedynie podniósł bezzasadny zarzut powagi rzeczy osądzonej (istotnie, toczyła się sprawa dot. rozliczenia niektórych z umów objętych powództwem, ale dotyczyła ona innych opłat niż te będące przedmiotem niniejszej sprawy, tym samym przedmioty obu postępowań były inne).

IV. Ocena prawna

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części. Oddaleniu podlegała wyłącznie ta część, co do której powódka w ogóle nie uzasadniła wysokości (zliczenie wszystkich części składowych dochodzonego przez powódkę roszczenia daje zasądzone 11 182,90 zł a nie wskazane w petitum pozwu jako żądanie 13 546,50 zł).

Podstawą prawną dochodzonego przez powoda roszczenia jest art. 49 ust. 1 u.k.k. Zgodnie z tym przepisem w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą.

Zgodnie z art. 1 pkt 2 u.k.k. powołany przepis ma zastosowanie do dochodzonego roszczenia, jako że zawarta przez poprzedników prawnych powoda z pozwanym umowy stanowiły umowę o kredyt konsumencki w rozumieniu art. 3 ust. 1 u.k.k. Była bowiem umową kredytu (art. 3 ust. 2 pkt 2 u.k.k.) w kwocie nie większej niż 255 550 zł.

Zgodnie z art. 5 pkt 6 u.k.k. całkowity koszt kredytu stanowią wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 artykuł 16 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Podkreślić wypada, że przepisy art. 48-52 u.k.k. stanowią implementację art. 16 dyrektywy 2008/48/WE. Trybunał wskazał, że skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu byłaby osłabiona, gdyby obniżenie kredytu mogło ograniczyć się do uwzględnienia jedynie kosztów przedstawionych przez kredytodawcę jako zależne od okresu obowiązywania umowy, ponieważ wysokość i podział kosztów są określane jednostronnie przez bank. Analogiczne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z 12 grudnia 2019 roku, w sprawie III CZP 45/19 wskazując, że przewidziane w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu.

Nie ulega wątpliwości, że pod pojęcie całkowitego kosztu kredytu podpadają również opłaty na rzecz pośredników kredytowych, za pomocą których bank dystrybuuje swoje produkty. Podkreślić należy, że prawodawca wyłączył spod tego pojęcia wyłącznie koszty notarialne, a wszelkie inne koszty niezbędne do uzyskania kredytu albo uzyskania go na danych warunkach włączył w to pojęcie.

Tym samym rozliczeniu podlegały zarówno opłaty pośrednika kredytowego (w przypadku pp. K. i p. (...)), jak i prowizka (w przypadku p. F.).

Umowa kredytu nr (...) została zawarta 5 grudnia 2016 r. na okres 4383 dni, została spłacona wcześniej 21 grudnia 2017 r., a więc okres niewykorzystany to 4002 dni, wobec czego nie wykorzystano 91,3074% zakładanego okresu kredytowania. Pozwany powinien zatem zachować jedynie proporcjonalną część pobranej prowizji, a pozostałą część w kwocie 5 558,54 zł zwrócić kredytobiorcy.

Umowa kredytu nr (...) została zawarta 13 czerwca 2017 r. na okres 3664 dni, została spłacona wcześniej 20 października 2017 r., a więc okres niewykorzystany to 3535 dni, wobec czego nie wykorzystano 96,4793% zakładanego okresu kredytowania. Pozwany powinien zatem zachować jedynie proporcjonalną część pobranej prowizji, a pozostałą część w kwocie 4 341,57 zł zwrócić kredytobiorcy.

Umowa nr (...) została zawarta 10 maja 2016 r. na okres 1486 dni, została spłacona wcześniej 6 listopada 2017 r., a więc okres niewykorzystany to 941 dni, wobec czego nie wykorzystano 63,3243% zakładanego okresu kredytowania. Pozwany powinien zatem zachować jedynie proporcjonalną część pobranej prowizji, a pozostałą część w kwocie 1 282,79 zł zwrócić kredytobiorcy.

Podstawą zasądzenia odsetek jest art. 481 § 1 k.c. Ponieważ pozwany jest w opóźnieniu, zobowiązany jest zapłacić odsetki w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie. Zgodnie z brzmieniem art. 52 u.k.k. kredytodawca jest zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości. Terminy te upłynęły: dla umowy nr (...) listopada 2017 r., dla umowy nr (...) stycznia 2018 r., dla umowy nr (...) listopada 2017 r.

V. Koszty

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając. Pozwany przegrał sprawę w 82% (zasądzono 11 182,90 zł z 13 546,50 zł). Koszty procesu wyniosły dla powoda 4 367 zł (750 zł opłaty od pozwu, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 3 600 zł wynagrodzenia pełnomocnika zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), a dla pozwanego 3 617 zł (17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 3 600 zł wynagrodzenia pełnomocnika zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), co dało łącznie 7 984 zł. Pozwany powinien ponieść 82% tej kwoty, co daje 6 626,72 zł, tym samym różnica między tą kwotą a kwotą rzeczywiście przez pozwanego poniesioną (3 617 zł) tj. 3 009,72 zł podlegała zasądzeniu od pozwanej na rzecz powódki.

Z.ądzenia:

- doręczyć odpis wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikowi pozwanej – r. pr. P. B. przez umieszczenie w portalu informacyjnym.

W., 6 lipca 2023 roku asesor sądowy M. J.